

Мавод барои дафтари вохӯрии «Ҳаёт ва хизмат»

5–11 СЕНТЯБР

**ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | 3 ПОДШО-
ҲОН 9, 10**

**«Яҳуваро барои хирадаш
болобардор кунед»**

w99 1.7 саҳ. 30, сарх. 6

Маликаи Сабо баракати зиёд гирифт

Малика бо Сулаймон вохӯрда, «ӯро бо муаммоҳо» санҷидан гирифт (3 Подшоҳон 10:1). Лекин ин маънои онро надост, ки малика бо Сулаймон чистонбозӣ кардан меҳост. Аҷоиб аст, ки дар Забур 49:4, вақте гап дар бораи саволҳои ҷиддӣ ба монанди гуноҳ, марг ва товод меравад, айнан ҳамон калимаи ибрии, ки дар 3 Подшоҳон 10:1 волеҳӯрад, оварда шудааст. Аз афташ, маликаи Сабо бо Сулаймон дар бораи масъалаҳои ҷиддӣ гап мезад, то ба қадом андоза хирадманд будани ӯро бисанҷад. Китоби Муқаддас меғӯяд, ки ӯ «дар бораи ҳар чӣ дар дилаш буд, гуфтугӯ кард». Сулаймон бошад, «ҳалли ҳамаи муаммоҳои ӯро ёфт: чизе барои подшоҳ чандон душвор набуд, ки ӯ ба малика фаҳмонда натавониста бошад» (3 Подшоҳон 10:26, 3).

w99 1.11 саҳ. 20, сарх. 6

Вақте шахс дасткушод аст

Маликаи Сабо аз он чизе, ки дид ва шунид ба ҳайрат омада хоксорона гуфт: «Хушбахтанд одамони ту ва хушбахтанд ходимони ту, ки доимо дар пешат истода, хиради тӯро мешунаванд!» (3 Подшоҳон 10:4–8). Ӯ хизматгори Сулаймонро на бари дар шароити нағз зиндагӣ карданашон хушбахт номид, балки, бари он ки онҳо доимо суханони бохирадои Сулаймонро мешуниданд. Маликаи Сабо ба хизматгори имрӯзаи Яҳува, ки аз хиради Офаридгорамон ва писари ӯ, Исои Масеҳ, баҳра мебаранд, намунаи хуб аст.

w99 1.7 саҳ. 30, 31

Маликаи Сабо баракати зиёд гирифт

Вақте маликаи Сабо хиради Сулаймон ва шукӯху ҳашамати подшоҳияшро дид, «хуш аз сараш парид» (3 Подшоҳон 10:4, 5). Баъзеҳо фикр мекунад, ки ин ибораро малика «нафасбанд» шуд, гуфтан мумкин аст. Як олим ҳатто тахмин мекунад, ки ӯ аз хушрафта буд. Чи хеле ки набошад, малика аз ҷизҳои дидаву шунидааш ба ҳайрат афтада буд. Ӯ одамони Сулаймонро хушбахт номид, зеро онҳо имконият доштанд, ки хиради шоҳро шунаванд. Инчунин малика Яҳуваро, бари он ки Сулаймонро подшоҳ кардааст, ҳамду сано хонд. Сипас ӯ ба шоҳ тухфаҳои қиматбаҳо дод, ки аз байнашон, агар танҳо тиллоро ҳисоб кунем, ба пули ҳозира 40 000 000 доллар мешавад. Сулаймон ҳам «ҳар чизе, ки дили маликаи Сабо кашиду вай хоҳиш кард», ба ӯ дод (3 Подшоҳон 10:6–13).

Ҷустуҷӯи ганҷҳои Калом

w08 1.11 саҳ. 22, сарх. 4–6

Оё шумо медонед?

Шоҳ Сулаймон чӣ қадар тилло дошт?

Дар Китоби Муқаддас гуфта шудааст, ки Ҳиромии подшоҳи Сӯр ба Сулаймон чор тонна тилло фиристод. Қариб ҳамин қадари дигар маликаи Сабо ба вай тилло дода буд. Файр аз ин, Сулаймон бо киштиҳояш аз Ӯфир 15 тонна тилло овард. «Вазни тилло, ки ҳар сол ба ҳазинаи Сулаймон меомад, 666 киккар буд», яъне беш аз 25 тонна (3 Подшоҳон 9:14, 28; 10:10, 14). Оё ин рост аст? Подшоҳон дар замони қадим чӣ қадар захираи тилло доштанд?

Дар як матни қадима, ки олимони онро сазовори боварӣ меҳисобанд, навишта шудааст, ки фиръавни Миср, Тутмоси III (дар ҳазорсолаи дуҷуми то милод ҳукмронӣ кардааст),

ба маъбади Амон-Ра, ки дар Карнак буд, 13,5 тонн тилло фиристонд. Дар асри ҳашт то миллод шоҳи Ошур, Тиҷлат-Филосари III, аз Сур ба сифати андоз чор тонна тилло гирифт. Сарғони II бошад, қариб ҳамин қадар тиллоро ба худоёни Бобил ҳадия овард. Дар кони маъдани Пангейи Фраки барои шоҳи мақдунӣ Филиппи II (359–336 то миллод) ҳар сол зиёда аз 28 тонна тилло коркард мекарданд.

Вақте писари Филипп, Искандари Мақдунӣ (336–323 то миллод), шаҳри Шушанро забт кард, ӯ аз он ҷо тақрибан 1180 тонна тилло баровард, аз тамоми қаламрави Форс бошад, тахминан 7000 тонна. Агар маълумоти овардашударо бо он чизе, ки дар Китоби Муқаддас дар бораи тиллои Сулаймон навишта шудааст, муқоиса кунем, маълум мегардад, ки он рост аст.

12–18 СЕНТЯБР

ҲАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | 3 ПОДШОҲОН 11, 12

«Дар интиҳоби ҳамсар боҳирад бошад»

w18.07 саҳ. 18, сарх. 7 Дар тарафи Яхува бошад!

⁷ Мо аз намунаи шоҳ Сулаймон низ дарсҳои бисёр гирифта метавонем. Сулаймон дар айёми ҷавонииаш роҳбарии Яхуваро меҷуст. Яхува ба ӯ хиради бузург ато кард ва ба вай боварӣ карда, супориш дод, ки дар Ерусалим маъбади боҳашамат созад. Лекин Сулаймон дӯстиашро бо Яхува аз даст дод (3 Подш. 3:12; 11:1, 2). Қонуни Худо подшоҳи Исроилро аниқ огоҳ мекард, ки «зانونро барои худ афзун нанамояд, то ки дилаш фосид нашавад» (Тақр. Ш. 17:17). Сулаймон ба ин қонун беитоати карда, 700 зан ва 300 суррия гирифт (3 Подш. 11:3). Бисёри занҳояш

ғайрияҳудӣ буданд ва худоёни бардурӯғро ибодат мекарданд. Аз ин рӯ, Сулаймон боз як қонуни Худоро, ки бо халқҳои бегона оиладор шуданро манъ мекард, вайрон намуд (Тақр. Ш. 7:3, 4).

w19.01 саҳ. 15, сарх. 6

Чӣ тавр мо дили худро муҳофизат карда метавонем?

⁶ Шайтон меҳаҳад, ки мо ҳам мисли вай бошем, яъне бар зидди Яхува баромада, меёрҳои ӯро рад кунем ва фақат аз рӯи хости худ амал кунем. Лекин Шайтон моро ба ин маҷбур карда наметавонад. Барои ҳамин, ӯ бо дигар роҳ ба мақсадаш расидан меҳаҳад. Масалан, вай одамони гирду атрофи моро, ки аллакай дар доми ӯ мебошанд, истифода мебарад (1 Юҳ. 5:19). Шайтон меҳаҳад, ки мо бо ёрони бад, ки ба фикру рафтори мо таъсири манфӣ мерасонанд, вақт гузаронем (1 Қўр. 15:33). Бо шоҳ Сулаймон айнан чунин рӯй дод. Ӯ бо бисёр занони бутпараст издивоҷ кард ва оқибат «занонаш дили ӯро фосид карданд» (3 Подш. 11:3).

w18.07 саҳ. 19, сарх. 9

Дар тарафи Яхува бошад!

⁹ Вале Яхува ба қорҳои бад ҳеҷ гоҳ ҷашм наменӯшад. Китоби Муқаддас мегӯяд: «Худованд ба Сулаймон ғазаб кард, аз он сабаб ки дилаш аз Худованд Худои Исроил гаштааст, ки ӯ ду қарат бар вай зоҳир гардида, ба вай дар ин хусус амр фармуда буд, ки худоёни дигарро пайравӣ нанамоянд; валекин ӯ фармудаи Худовандро риоя накард». Дар натиҷа, Худо Сулаймонро аз илтифоти худ маҳрум сохт ва дигар ӯро дастгирӣ намекард. Насли минбаъдаи Сулаймон имконияти бар тамоми Исроил ҳукмронӣ карданро гум карданд ва дар давоми садсолаҳо аз мусибатҳои зиёд азоб мекашиданд (3 Подш. 11:9–13).

w18.06 саҳ. 14 сарх. 1–4**Ў метавонист розигии Яҳуваро ба даст орад**

Раҳабом барои паҳш кардани исён лашкари худро ҷамъ овард. Лекин Яҳува ба воситаи пайғамбар Шамаё ба ӯ гуфт: «Набароед ва бо бародарони худ, бани-Исроил, ҷанг накунед! Ҳар яке ба хонаи худ баргардед, зеро ки ин аз ҷониби Ман шудааст» (3 Подш. 12:21–24).

Оё ба Раҳабом Яҳуваро ғуш кардан осон буд? Одамон дар бораи шӯҳи худ чӣ фикр мекарда бошанд? Охир, Раҳабом ба халқ гуфта буд, ки онҳоро бо нешҳои қадим ҷазо медиҳад. Наход акнун барои бартараф кардани исён ягон чора наандешад? (Бо 2 Вақоенома 13:7 муқоиса кунед.) Муҳим нест, ки халқ чӣ фикр мекард. Муҳимаш он аст, ки ӯ ба гуфтаҳои халқ аҳамият надод. Китоби Муқаддас мегӯяд: «Онҳо ба каломи Худованд ғуш доданд, ва бар тибқи каломи Худованд гашта рафтанд».

Мо аз ин чӣ дарс мегирем? Ба мазоҳи масҳараи одамон нигоҳ накарда Худоро ғуш кардан аз рӯи хирад аст. Вақте Худоро ғуш мекунем, ба Ў писанд меоем ва соҳиби баракатҳо мешавем (Такр. Ш. 28:2).

Оё Яҳува Раҳабомро барои итоаткориаш баракат дод? Бале, ӯ подшоҳии худро дар Яҳудо ва Бинёмин давом дод ва «шаҳрҳои ҳисордор» сохт (2 Вақ. 11:5–12). Вай ҳатто якҷанд вақт қонунҳои Яҳуваро риоя мекард. Азбаски подшоҳии даҳсибтаи Исроил дар вақти подшоҳии Ёробом ба бутпарастӣ дода шуда буд, бисёри онҳое, ки Худоро дӯст медоштанд, барои дастгирии кардани Раҳабом ва ибодати пок ба Ерусалим омаданд (2 Вақ. 11:16, 17). Ҳамин тавр подшоҳии ӯ пайдор гардида қувват гирифт.

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | 3 ПОДШОҲОН 13, 14**«Чаро бояд қаноатманду ҳадшинос бошем?»****w08 15.8 саҳ. 8, сарх. 4****Бигзор дилат пурра ба Яҳува вафодор бошад**

4 Баъд аз ин Ёробом ба марди Худо гуфт: «Бо ман ба хонаам рафта, каме хӯрок бихӯр ва тухфаеро аз дастам қабул кун» (3 Подш. 13:7). Пайғамбар чӣ тавр рафтор мекунад? Оё ӯ, пас аз он ки ҳукми Яҳуваро ба шох расонд, даъваташро қабул мекунад? (Заб. 119:113). Ё нигоҳ накарда ба он ки шох пушаймон метобад, даъваташро рад мекунад? Ёробом, бешубҳа, ба ҳар касе, ки ризояшро ба даст меовард, саховатмандона тухфаҳои қиматбаҳо дода метавонист. Агар пайғамбари Худо дар дилаш нисбат ба чизу чора муҳаббат медошт, ин пешниҳоди подшоҳ барояш васвасаи ҷиддӣ шуда метавонист. Аммо Яҳува ба пайғамбар чунин амр дод: «Нон нахӯр, об нанӯш ва бо роҳе, ки омадӣ, барнагард». Барои ҳамин пайғамбар бо қатъият ба шох мегӯяд: «Нисфи хонаатро диҳӣ ҳам, бо ту намеравам ва дар ин макон нон намехӯраму об наменӯшам» (3 Подш. 13:8–10). Мо аз ин рафтори пайғамбар дар бораи садоқату вафодорӣ чӣ меомӯзем? (Рум. 15:4).

w08 15.8 саҳ. 11, сарх. 15**Бигзор дилат пурра ба Яҳува вафодор бошад**

¹⁵ Мо аз хатои пайғамбар боз чӣ омӯхта метавонем? Дар Панднома 3:5 гуфта шудааст: «Ба Яҳува бо тамоми дилат таваккал намо ва ба ақли худ таъя нақун». Ба ҷойи он ки мисли пештара ба Яҳува таъя кунад,

пайғамбар ба худаш така кард. Ин хатояш ўро аз ҳаёт ва номи неке, ки назди Яхува дошт, маҳрум кард. Чӣ мисоли огоҳкунандае! Он бори дигар ба мо дарси муҳимро ёдрас мекунад, ки худбодар набоям содиқона ба Яхува хизмат кунем.

w08 15.8 сах. 9, сарх. 10

Бигзор дилат пурра ба Яхува вафодор бошад

¹⁰ Пайғамбари Яхудо бояд пай мебурд, ки пайғамбари пиронсол ўро фиреб медиҳад. Ў метавонист аз худ пурсад: «Чаро Яхува барои додани дастури нав фариштаашро ба назди ман неву ба назди каси дигар фиристод?» Ў метавонист аз Яхува чӣ кор карданаширо пурсад, лекин дар Китоби Муқаддас гуфта нашудааст, ки ӯ дуо гуфта роҳнамои пурсида бошад. Ба ҷойи ин ӯ «бо вай [пайғамбари пиронсол] баргашт, то дар хонааш нон ҳурад ва об нӯшад». Ба Яхува ин кори ӯ маъқул нашуд. Вақте пайғамбари фиребхӯрда ба сӯи Яхудо равона буд, «шере аз пешаш баромад ва ўро кушт». Чӣ анҷоми фоҷиавие! (3 Подш. 13:19–25).

Ҷустуҷӯи ганҷҳои Калом

w10 1.7 сах. 29, сарх. 5

Ў дар одамон некиро меҷӯяд

Аз ҳама муҳимаш, суҳанони 3 Подшоҳон 14:13 дар бораи Яхува ва он ки ӯ ба чӣ аҳамият медиҳад, як чизи аҷоибро ошкор мекунад. Ба хотир оред, ки Яхува дар Абиё чизи хуберо ёфта буд. Эҳтимол, ӯ, то даме ки дар дили Абиё чизи хуберо наёфт, кофтанро давом дод. Ба гуфти як олим, Абиё дар муқоиса бо аҳли хонаводааш ягона марвориде «дар байни сангҳо» буд. Яхува хубии ўро дид ва барои ин ўро қадрдонӣ кард. Аз байни хонадони бадкораш фақат ба Абиё ба андозае раҳм карда шуд.

26 СЕНТЯБР — 2 ОКТЯБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | 3 ПОДШО-ХОН 15, 16

«Осо далерона амал кард. Шумо чӣ?»

w12 15.8 сах. 8, сарх. 4

«Барои қорҳоятон мукофоте ҳаст»

Баъди он ки Исроил ба ду подшоҳӣ тақсим шуд, дар байни 20 сол Яхудо ба бутпарастӣ дода шуд. Вақте соли 977-и пеш аз милод Осо подшоҳ шуд, ҳатто аҳли дарбор худои бороварии қанъониёро парастид мекарданд. Лекин дар китоби воқеаномаи ҳукмронии Осо дар борааш гуфта шудааст, ки «[Осо] он чиро, ки дар назари Худояш Яхува хуб ва дуруст буд, ба амал овард. Ў қурбонгоҳҳои бегона ва баландхоро набуд сохт, сутунхоро, ки мепарастиданд, ба ҳок яқсон кард ва Ашерохоро бурида партофт» (2 Воқ. 14:2, 3). Осо ҳамчунин аз подшоҳии Яхудо «мардони танфурӯшро»-ро, ки ҳомосексуализм қисми ибодаташон буд, пеш кард. Беш аз ин, ӯ мардумро даъват кард, ки «Яхува, Худои бобоёнашонро, ҷӯё шаванд ва Шариату амрхоро риоя намоянд» (3 Подш. 15:12, 13; 2 Воқ. 14:4).

w17.03 сах. 19, сарх. 7

Аз самими қалб ба Яхува хизмат кунед!

⁷ Ҳар яки мо дили худро тафтиш карда метавонем, то бубинем, ки оё диламон пурра ба Яхува содиқ аст ё не. Барои ин аз худ пурсед: «Оё ман саҳт меҳоям, ки дили Яхуворо хурсанд кунам, ибодати ҳақиқиро дастгирӣ намоям ва халқашро аз таъсири бад ҳимоя кунам?» Тасаввур кунед, ки барои ба муқобили бибиаш, маликаи Маако, баромадан ба Осо чӣ қадар далерӣ лозим буд! Шо-яд шумо касеро намедонед, ки мисли ин маликаи рафтор карда бошад, лекин ҳолат-

хое шуданаш мумкин аст, ки дар он шумо метавонед ба ғайрати Осо пайравӣ кунед. Масалан, агар ягон аъзои оила ё дӯсти наздикатон гуноҳ карда тавба накунад ва аз ҷамъомад хориҷ шавад, шумо чӣ кор мекардед? Оё зудтар чораҳои лозима андешида бо ӯ муоширатро бас мекардед? Дар ин вазъият дилатон шуморо ба чӣ водор мекард?

it «Осо»

Нигоҳ накарда ба он ки баъзан ба Осо фаҳму хиради рӯҳонӣ намерасид, хислатҳои хуб ва аз осият дур буданаш камбудиҳояшро рӯпӯш мекарданд ва ӯ яке аз подшоҳони вафодори Яҳудо номида мешуд (2Вқ 15:17). Чилу як соли ҳукмронии Осо ба ҳукмронии ҳашт подшоҳи Исроил рост меояд: Ёробом, Нодоб, Баъшо, Эло, Зимри, Омри, Тибни (ки бар зидди Омри баромада бар қисми Исроил ҳукмронӣ мекард) ва Аҳъоб (3Пш 15:9, 25, 33; 16:8, 15, 16, 21, 23, 29). Баъди марги Осо писараш Ехушофот подшоҳ шуд (3Пш 15:24).

Чустуҷӯӣ ганҷҳои Калом

w98 15.9 саҳ. 21, 22

Оё Худо барои ту воқеист?

Масалан, пешгӯиро дар бораи ҷазо барои барқарор кардани Ерихӯ хонед ва ба иҷрошавиаш аҳамият диҳед. Дар Юшаъ 6:26 гуфта шудааст: «Он вақт Юшаъ чунин қасам хӯрда гуфт: “Лаънати Яҳува ба касе, ки ин шаҳри Ерихӯро аз нав сохтани шавад! Ӯ таҳқурсии онро ба қимати ҷони писари калониаш мегузорад ва дарвозаҳояшро ба қимати ҷони писари хурдиаш мешинонад”». Чи хеле ки дар 3 Подшоҳон 16:34 меҳонем, ин пешгӯӣ баъди 500 сол иҷро шуд: «Дар рӯзҳои ӯ [Аҳъоб] Ҳиили байтилии Ерихӯро аз нав бино кард. Ӯ мувофиқи сухане, ки Яҳува ба воситаи Юшаи писари Нун гуфта буд, таҳқурсии онро ба қимати ҷони писари

калониаш Абиром гузошт ва дарвозаҳояшро ба қимати ҷони писари хурдиаш Сачуб шинонд». Танҳо Худои ҳақиқӣ метавонист навишта шудани чунин пешгӯиро илҳом бахшад ва иҷро шудани онро назорат кунад.

3–9 ОКТАБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | 3 ПОДШОҲОН 17, 18

«То кай байни ду ақида мекалавед?»

w17.03 саҳ. 14, сарх. 6

Хирадмандона қарор қабул кунед!

⁶ Ҳамин ки исроилиён ба Замини ваъдашуда даромаданд, бояд қарори ҳаётан муҳим мебароварданд, ки Яҳуvaro ибодат кунанд ё худоеӣ дигарро. (**Ехушаъ ибни Нун 24:15-ро хонед.**) Шояд ин қарор ба назар қарори одӣ метофт. Лекин аз интиҳоби онҳо ҳаёту марг вобаста буд. Исроилиён гаштаву баргашта дар давраҳои ҳукмронии доварон қарори нодуруст мебароварданд. Онҳо аз Яҳува рӯ гардонда бутҳоро парастидиш мекарданд (Дов. 2:3, 11–23). Масалан, Илёс-пайғамбар аниқу равшан ба халқи Худо гуфт, ки ё ба Яҳува хизмат кунанд ё ба Баал (3 Подш. 18:21). Шояд шумо фикр кунед, ки барои онҳо интиҳоб кардан осон буд, зеро ба Яҳува хизмат кардан ҳама вақт хирадмандона ва манфиатовар аст. Одами боақл мефаҳмад, ки бути бечонро парастидиш кардан фоида надорад. Лекин халқи Исроил «дар миёни ду ақида» мекалавид. Барои ҳамин пайғамбар Илёс онҳоро барангехт, ки қарори дуруст бароранд, яъне Яҳуvaro ибодат кунанд.

ia саҳ. 88, сарх. 15

Ӯ ибодати покро боқатъият тарафдорӣ мекард

¹⁵ Дар ҷавоб коҳинони Баал боз ҳам бештар беҳуд шуда «бо тамоми овоз дод мезаданд

ва аз рӯи урфу одати худ то хуншор шудани баданашон худро ханчар ва найза мезаданд». Ҳама кӯшишҳои онҳо беҳуда буд, зеро «на садое буд, на ҷавобе ва на таваҷҷуҳе»! (3 Подш. 18:28, 29). Аз Баал дараке набуд. Баалро Шайтон ихтироъ карда буд, то одамонро аз Яҳува дур созад. Имрӯз низ агар шахс касеро ғайр аз Яҳува ҳуҷаини худ интиҳоб кунад, ноумеду шарманда мешавад. (**Забури 25:3; 115:4–8-ро хонед.**)

ia саҳ. 90, сарх. 18

Ӯ ибодати покро боқатъият тарафдорӣ мекард

¹⁸ Пеш аз дуо гуфтани Илès мардум, шояд, фикр мекарданд, ки Яҳува ҳам аз Баал фарқе надорад, лекин баъди дуо ҳамааш маълум шуд. Китоби Муқаддас мегӯяд: «Он гоҳ оташи Яҳува аз осмон фаромада, қурбонии сӯхтани, ҳезум, сангҳо, хок ва ҳамчунин оби хандакро фуру бурд» (3 Подш. 18:38). Чӣ ҷавоби аҷиб! Баъди ин мардум чӣ кор карданд?

Ҷустуҷӯи ганҷҳои Калом

w08 1.4 саҳ. 19, чорҷӯба

Ӯ ҳушёру бедор буд ва интизор мешуд
Дар рӯзҳои Илès хушқасоӣ чанд вақт давом кард?

Пайғамбари Яҳува Илès ба шоҳ Аҳъоб гуфт, ки ба қарибӣ хушқасоии дурудароз ба охир мерасад. Хушқасоӣ «дар соли сеюм», аз он соли, ки Илès якум бор дар бораи он эълон кард, рӯй дод (3 Подшоҳон 18:1). Баъди он ки Илès гуфт, ки Яҳува борон мефиристад, борон борид. Баъзеҳо, шояд, гӯянд, ки хушқасоӣ дар давоми соли сеюм тамоми шуд, барои ҳамин он се соли пурра давом накард. Лекин ҳам Исо ва ҳам Яҳқуб гуфтанд, ки хушқасоӣ «се соли шаш моҳ» давом кард (Луқо 4:25; Яҳқуб 5:17). Оё ин ҷо хатое шудааст?

Не, албатта! Мавсими хушқасоӣ дар Исроил дурудароз буд ва то шаш моҳ давом мекард. Вақте Илès ба Аҳъоб дар бораи хушқасоӣ гап зад, он аллакай дурудароз давом меёфт ва зарари зиёде расонида буд. Яъне аз аввали хушқасоӣ аллакай тақрибан ним сол гузашта буд. Вақте Илès эълон кард, ки хушқасоӣ тамоми мешавад, он тақрибан сеюм ним сол давом мекард. Ҳангоме ки мардум дар кӯҳи Кармил ҷамъ шуда шохиди санҷиши бузург шуданд, «се соли шаш моҳ» ба охир расид.

Дар бораи он вақте ки Илès якум бор пеши Аҳъоб рафт, фикр кунед. Халқ бовар дошт, ки Баал — худое, ки «савори абр аст», борон мефиристад ва хушқасоиро аз байн мебарад. Хушқасоӣ дурудароз давом кард, барои ҳамин, аз афташ, мардум ме-пурсиданд: «Канӣ Баал? Вай кай борон мефиристад?» Илès гуфт, ки то даме худаш дар бораи тамоми шудани хушқасоӣ даҳон накушояд, на шабнам мешаваду на борон. Чӣ зарбаи сахте буд ин барои парастандагони Баал! (3 Подшоҳон 17:1).

10–16 ОКТАБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | 3 ПОДШО-ХОН 19, 20

«Аз Яҳува тасалли ёбед»

w19.06 саҳ. 15, сарх. 5

Ҳангоми зиқу рӯҳафтада будан ба Яҳува така кунед

⁵ **3 Подшоҳон 19:1–4-ро хонед.** Вақте малика Изобал ба ҳаёти Илès таҳдид кард, ӯ тарсида ба Беэр-Шобаъ гурехт. Вай ҷунон рӯҳафтада буд, ки «ба ҷони худ маргро хост». Барои чӣ Илès ба ин ҳиссиёт дода шуд? Чунки ӯ нокомил ва «мисли мо инсонии одӣ буд» (Яҳқ. 5:17). Шояд аз тарс ва хастагиву бемаҷоли вай ошуфтаҳол буд.

Эҳтимол Илёс фикр кард, ки ҳамаи кӯшиш-хое, ки ӯ дар роҳи ибодати пок ба харч дод, як тин шуданд, дар Исроил ягон беҳбудӣ на-шуд ва аз хизматгорони Яхува танҳо худааш мондааст (3 Подш. 18:3, 4, 13; 19:10, 14). Шояд мо ҳайрон шавем, ки чаро ин пай-ғамбари содиқ ба чунин ҳиссиёт дода шуд. Вале Яхува Илёсро мефаҳмид.

ia сах. 103, сарх. 13

Ў дар Худои худ тасалли ёфт

¹³ Ба фикратон, вақте Яхува аз осмон дид, ки пайғамбари дӯстдоштааш дар биёбон зери бутта нишаста, барои худ марг мета-лабад, чӣ ҳис кард? Ҷавоби савол фаҳмост. Вақте хоби Илёс бурд, фаришта ўро бе-дор карда, гуфт: «Бархез ва бихўр». Дар пеши Илёс нони гарм ва кўзаи об меис-тод. Шояд, Илёс ба фаришта барои некияш ҳатто раҳмат нагуфт. Дар Навиштаҳои Му-қаддас фақат гуфта шудааст, ки пайғамбар қувват гирифта, боз хоб кард. Аз афташ, ӯ чунон рўҳафта буд, ки ҳатто гап за-дан намехост. Чизе ки набошад, фаришта, боз ўро бедор кард (эҳтимол, саҳарӣ). Ў ба Илёс гуфт: «Бархез ва бихўр,— сипас ило-ва кард: — зеро туро сафари дурударозе дар пеш аст» (3 Подш. 19:5–7).

ia сах. 106, сарх. 21

Ў дар Худои худ тасалли ёфт

²¹ Яхува қувваҳои табиатро ба таври ҳайра-тангез нишон дод, лекин худааш дар ҳеҷ яке аз онҳо набуд. Одамон Баалро худое, ки «савори абр аст»-у борон мефиристад, ме-хисобиданд. Лекин Илёс медонист, ки Яхува мисли худои афсонавие таҷассумгари қув-ваи табиат нест. Яхува қувваҳои табиатро офарид ва ӯ назар ба ҳар офаридааш соҳи-би қудрати бузург аст. Ҳатто осмон ўро ғунҷонда наметавонад! (3 Подш. 8:27). Ҳа-маи ин ба Илёс чӣ гуна таъсир кард? Дар бари ӯ Яхува буд, Худое, ки қудрати бео-

хир дорад. Барои ҳамин Илёс набояд аз Аҳъобу Изобал метарсид! (**Забури 118:6-ро хонед.**)

ia сах. 106, сарх. 22

Ў дар Худои худ тасалли ёфт

²² Баъди оташ ҳама чоро хомӯшӣ фаро ги-рифт ва Илёс «овози пасти ороме»-ро шунид. Ин овоз боз ба Илёс савол дод ва пайғамбар бори дуюм дар бораи ғаму ташвишаш гап зад. Аз афташ, ин ба Илёс сабуки бахшид. Лекин он чизе, ки «овози пасти ороме» баъдтар гуфт, ўро бештар та-салли бахшид. Яхува Илёсро дилпур кард, ки ўро бисёр қадр мекунад. Чӣ тавр? Худо ба ӯ маълум сохт, ки бар зидди парастан-дагони Баал дар Исроил чӣ кор карданист. Албатта, хизмати Илёс бефоида набуд, зе-ро нияти Яхува то ҳол иҷро мешуд. Беш аз ин, Яхува ба пайғамбар дастуроти аниқ дод ва ҳамин тавр нишон дод, ки ӯ дар иҷ-рои нияташ нақши муҳим мебозад (3 Подш. 19:12–17).

Ҷустуҷўи ганҷҳои Калом

w97 1.11 сах. 31, сарх. 2

Намунаи фидокорӣ ва вафодорӣ

Имрӯзҳо бисёр ходимони Худо фидокорӣ нишон медиҳанд. Баъзеҳо аз баҳри «замин-ҳо», манбаи даромадашон, мебароянд, то хушхабарро дар минтақаҳои дурдаст паҳн намоянд ё дар Байт-Ил хизмат кунанд. Баъ-зеи дигар барои дар лоиҳаҳои сохтмони и-ташкilot иштирок кардан ба ҷойи дигар мекуҷанд. Бисёриҳо бошанд, кореро меку-нанд, ки ба назари дигарон паст метобад. Аммо ҳеҷ коре, ки барои Яхува карда ме-шавад, паст ҳисоб намешавад. Ў онҳоеро, ки аз таҳти дил хизмат мекунанду фидокорӣ нишон медиҳанд, қадр мекунад ва баракат медиҳад (Марқус 10:29, 30).

17–23 ОКТЯБР

ГАНЧҲОИ КАЛОМИ ХУДО | 3 ПОДШО- ҲОН 21, 22

«Ба Яхува дар роҳбарӣ намудан пайравӣ кунед»

it «Яхува, Худои лашкарҳо»

Вақте Юшаъ дар назди Ерихӯ фариштаро мебинаду мепурсад, ки оё ӯ аз онҳо аст ё аз душман, фаришта ҷавоб медиҳад: «На ину на он, балки ман пешвои лашкари Яхува ҳастам» (Юш 5:13–15). Пайғамбар Мико ба шоҳ Аҳъоб ва Ехушфот мегӯяд: «Ман Яхуваро бар тахт ништа дидам ва тамоми лашкари осмон аз тарафи рост ва чапи ӯ меистод». Равшан аст, ки гап дар бораи писарони рӯҳони Яхува меравад (ЗПш 22:19–21). Фаҳмост, ки барои чӣ ибораи «Худои лашкарҳо» дар шакли ҷамъ омадааст: лашкари осмон на танҳо ба каррубиён, сорофиён ва фариштаҳо (Иш 6:2, 3; 1Мс 3:24; Ошк 5:11), балки ҳамчунин ба гурӯҳҳои муташаккил тақсим мешавад. Барои ҳамин Исо гуфт, ки, агар аз Падараш илтимос кунад, «беш аз 12 кӯшун фариштагон» ба ёриаш меоянд (Мт 26:53). Ҳизқиё аз Яхува кумак пурсида, ӯро «Худои лашкарҳо... Худое, ки бар каррубиён бар тахт» ништааст, номид. Аз афташ, ӯ сандуки аҳдро, ки дар сарпӯшаш шакли каррубиён буду рамзи тахти осмони Яхуваро нишон медод, дар назар дошт (Иш 37:16; бо 1Пш 4:4; 2Пш 6:2 муқоиса кунед). Дастёри ба тарс афтадаи Элишоъ рӯё дид, ки кӯҳҳои гирду атрофи Элишоъ «аз аспу аробаҳои оташин пур аст». Ин «аспу аробаҳои оташин» қисми лашкари осмони Яхува буд, барои ҳамин ин рӯё ба дастёри Элишоъ далерӣ бахшид (4Пш 6:15–17).

w21.02 саҳ. 4, сарх. 9

«Сардори ҳар мард Масеҳ аст»

⁹ **Фурӯтанӣ.** Яхува дар олам аз ҳама хирадмандтарин бошад ҳам, фикри ходимонашро

гӯш мекунад (Ҳас. 18:23, 24, 32). Ӯ ба тобеонаш иҷозат медиҳад, ки фикру ақидаи худро баён намоянд (3 Подш. 22:19–22). Яхува комил аст, вале ҳоло аз мо комилиро интизор намешавад. Баръакс, Худо ба мо — одамони нокомил ёрдам мекунад, ки дар хизмати Ӯ муваффақ гардем (Заб. 112:6, 7). Дар ҳақиқат, Китоби Муқаддас ҳатто Яхуваро чун «мададгор» тасвир мекунад (Заб. 26:9; Ибр. 13:6). Шоҳ Довуд дарк мекард, ки ӯ танҳо ба туфайли фурӯтани ва кӯмаки Яхува корҳои бузурги ба ӯ супоридашударо ба ҷо оварда тавонист (Заб. 62:8).

it «Дурӯғ»

Яхува роҳ медиҳад, то онҳое, ки дурӯғро нағз мебинанд, ба «таъсири фиребанда» дода шуда на ба хушхабар дар бораи Исои Масеҳ, балки «ба дурӯғ бовар кунанд» (2Тс 2:9–12). Инро аз воқеае, ки бо подшоҳи Исроил, Аҳъоб, якчанд аср пеш рӯй дода буд, дидам мумкин аст. Пайғамбарони дурӯғ шоҳ Аҳъобро боварӣ бахшиданд, ки ӯ бар Ромӯт-Цильод ғолиб меояд, аммо пайғамбари Яхува Микойху пешгӯӣ мекард, ки ӯро бадбахтӣ интизор аст. Ба Микойху дар рӯёе нишон дода шуд, ки Яхува ба яке аз офаридаҳои рӯҳиаш иҷозат дод, то дар забони пайғамбарони Аҳъоб «рӯҳи козибе» шавад. Ин офаридаи рӯҳӣ тавре қард, ки онҳо ба шоҳ суханони ҳақро неву чизҳоро гуфтанд, ки худашон гуфтан меҳостанд ё ин ки шоҳ Аҳъоб шунидан меҳост. Ҳатто баъди огоҳӣ Аҳъоб ба гапҳои дурӯғ бовар қард ва ҳаёташро аз даст дод (ЗПш 22:1–38; 2Вқ 18).

Ҷустуҷӯи ганҷҳои Калом

w21.10 саҳ. 3, сарх. 4–6

Тавбаи ҳақиқӣ чиро дар бар мегирад?

⁴ Охиру оқибат косаи сабри Яхува лабрез гашт. Ӯ Илёсро ба назди Аҳъобу Изобал фиристода гуфт, ки онҳоро ҷазо доданӣ аст ва тамоми хонадони онҳо кушта мешаванд. Суханони Илёс ба дили Аҳъоб мисли

зарби шамшер буд. Бовари кас намеояд, ки баъди шунидани ин суханон Аҳъоби ҳавобаланд «худро хоксор намуд» (3 Подш. 21:19–29).

⁵ Аҳъоб худро хоксор намуда бошад ҳам, рафтори минбаъдаи ӯ нишон медиҳад, ки тавбаи ӯ аз таҳти дил набуд. Ӯ барои нест кардани ибодати Баал ягон кор накард, ва халқро барои ибодати Яҳува даъват нанамуд. Боз як чизи дигар нишон медиҳад, ки тавбаи Аҳъоб рӯякӣ буд.

⁶ Баъдтар, вақте Аҳъоб подшоҳи хуби Яҳудо, Ехушофотро даъват кард, ки бо ӯ бар зидди арамиён ба ҷанг равад, Ехушофот гуфт, ки пешакӣ аз ягон пайғамбари Яҳува маслиҳат пурсанд. Дар аввал, Аҳъоб ин фикрро рад карда чунин гуфт: «Боз як касе ҳаст, ки ба воситаи ӯ Яхуваро пурсидан мумкин аст, лекин ман ӯро чаҳми дидан надорам, чунки ӯ дар бораи ман ҳеҷ гоҳ чизе хубро пешгӯӣ намекунад, балки фақат чизе бадро». Вале баъд ӯ аз Микойҳу маслиҳат пурсид. Аҳъоб ҳақ буд, пайғамбари Яҳува дар бораи ӯ хабари бадро пешгӯӣ кард. Аҳъоби бадкор ба ҷойи он ки тавба карда аз Яҳува бахшиш пурсад, он пайғамбарро ба зиндон партофт (3 Подш. 22:7–9, 23, 27). Вай пайғамбари Яхуваро ба зиндон партофта бошад ҳам, ба иҷро шудани ин пешгӯӣ монеъ шуда натавонист. Мувофиқи суханони он пайғамбар ӯ дар ҷанг кушта шуд (3 Подш. 22:34–38).

24–30 ОКТАБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | 4 ПОДШОХОН 1, 2

«Онҳо устод ва шогирди хуб буданд»

w15 15.4 саҳ. 13, сарх. 15

Чӣ тавр пирон дигаронро таълим медиҳанд, то масъулиятро ба ӯҳда гиранд?

¹⁵ Саргузашти Элишоъ ҳамчунин нишон медиҳад, ки эҳтиром кардани пирони ҷам-

ъомад муҳим аст. Боре Илёс ва Элишоъ аз дарёи Ӯрдун гузашта, ба назди пайғамбарон ба Ерихӯ рафтанд. Он гоҳ «Илёс ридои худро гирифта, лӯла кард, ва обро зад, ва он пора шуда ба ин тараф ва он тараф ақиб рафт». Ҳангоми аз об гузаштанашон онҳо «сухан меронданд». Элишоъ, албатта, фикр намекард, ки аллакай ҳама чизро медонад. То вақте ки Илёс ҳамроҳаш буд, Элишоъ ҳар як сухани ӯро ҷаббида мегирифт. Баъд бошад, ӯ ба боло бардошта шуд. Вақте Элишоъ бо роҳи омадааш баргашта ба назди дарёи Ӯрдун омад, либоси Илёсро ба замин зада фарёд кард: «Худованд Худои Илёс кучост?» Оби дарё бори дуюм ду тақсим шуд (4 Подш. 2:8–14).

w15 15.4 саҳ. 13, сарх. 16

Чӣ тавр пирон дигаронро таълим медиҳанд, то масъулиятро ба ӯҳда гиранд?

¹⁶ Оё шумо аҳамият додед, ки мӯъҷизаи аввалини Элишоъ айнан мисли мӯъҷизаи Илёс буд? Мо аз ин чӣ меомӯзем? Элишоъ хулоса набаровард, ки азбаски акнун ӯ набиhi Яҳува шудааст, ҳақ дорад, ки аз рӯи диди худ амал кунад. Баръакс, ӯ кӯшиш мекард, ки ҳар корро мисли Илёс кунад ва бо ин ӯ нисбати устодаш эҳтиром нишон медод. Ба туфайли ин дигар пайғамбарон ба Элишоъ боварӣ пайдо карданд (4 Подш. 2:15). Элишоъ 60 сол чун пайғамбар хизмат кард ва тӯли ин вақт Яҳува ба ӯ қувват дод, ки аз устодаш Илёс мӯъҷизаҳои хеле зиёдтар ба амал оварад. Аз ин воқеа таълимгирандагон чӣ дарс гирифта метавонанд?

Ҷустуҷӯи ганҷҳои Калом

w05 1.8 саҳ. 9, сарх. 1

Фикрҳои манфиатбахш аз китоби чоруми Подшоҳон

2:11 — «Илёс дар тундбод» ба кадом осмон бурда шуд? Ин на ҷойи дурдасте дар коинот будо, на ҷое дар фазои рӯҳонӣ, яъне

дар макони Худову фариштаҳо (5 Мӯсо 4:19; Забур 11:4; Матто 6:9; 18:10). «Осмон»-е, ки Илёс ба он ҷо бурда шуд, атмосфераи замин буд (Забур 78:26; Матто 6:26). Равшан аст, ки аробаи оташин Илёсро ба дигар ҷойи замин бурд ва ӯ он ҷо чанд вақт зиндагӣ кард, зеро пас аз солҳо Илёс ба подшоҳи Яхудо, Ехуром, нома навишт (2 Воқеанома 21:1, 12–15).

31 ОКТАБР — 6 НОЯБР

ГАНҶҲОИ КАЛОМИ ХУДО | 4 ПОДШОҲОН 3, 4

«Писаратро бигир»

w17.12 сах. 4, сарх. 7

«Медонам, ки... эҳе хоҳад шуд»

⁷ Эҳешавии дююмеро, ки дар Китоби Муқаддас ёдрас мегардад, шогирди Илёс, Элишоъ, ба амал оварда буд. Дар Шунем зани исроилие зиндагӣ мекард, ки безурёт буд. Вай ба Элишоъ-пайғамбар меҳмоннавозӣ нишон дод. Аз ин рӯ Яхува ба ӯ ва шавҳари солхӯрдааш фарзанд ато кард. Аммо баъд аз якчанд сол ин писарча мурд. Оё ғаму андӯҳи модари бечораашро тасаввур карда метавонед? Ӯ аз шавҳараш иҷозат мегирад ва 30 километр роҳро тай карда ба кӯҳи Кармил, ба пеши пайғамбар меравад. Элишоъ аз воқеа хабардор шуда хизматгориш Ҷеҳазиро пешопеши худ ба Шунем барои зинда кардани писарча мефиристад. Аммо Ҷеҳазӣ кӯдакро зинда карда наметавонад. Баъдтар пайғамбар ва модари ғамзада ба Шунем расида меоянд (4 Подш. 4:8–31).

w17.12 сах. 5, сарх. 8

«Медонам, ки... эҳе хоҳад шуд»

⁸ Элишоъ ба хона даромада, дар назди ҷасади писарча ба Яхува дуо мегӯяд. Сипас Яхува ба дуои пайғамбар ҷавоб гардонида писараки мурдари ба таври мӯъҷиза ба ҳа-

ёт бармегардонад. Модари вай писарашро зинда дида хеле хурсанд мешавад. **(4 Подшоҳон 4:32–37-ро хонед.)** Ӯ шояд дуои Ҳаннои безурётро, ки пеш аз бурдани Самуил ба хизмати маъбад гуфта буд, ба ёд овард: «Худованд... ба қабр фуруд меоварад ва бармехезонад» (1 Подш. 2:6). Яхува писари шунемиро зинда карда исбот намуд, ки қудрати эҳе карданро дорад.

Ҷустуҷӯи ганҷҳои Калом

it «Пайғамбар»

Писарони пайғамбарон. Чи хеле ки дар як маълумотнома оварда шудааст, калимаи ибрии «бен» (маънояш «писар») ва «бене» (маънояш «писарон») «ба ягон иттиҳодия ё ҷамъият (ё қавму синф) тааллуқ доштанро» нишон медиҳад («Gesenius' Hebrew Grammar», Оксфорд, 1952, сах. 418). (Бо Нҳё 3:8, ки он ҷо калимаи «атрсоз» омадааст [дар матни асл «писари атрсоз»], муқоиса кунед.) Аз афташ, зеро ибораи «писарони пайғамбарон» мактаб барои пайғамбарон ё танҳо ҷамъияти пайғамбарон дар назар дошта шудааст. Дар Китоби Муқаддас гуфта шудааст, ки ин гуна гурӯҳи пайғамбарон дар Байт-Ил, Ерихӯ ва Чилчол буданд (4Пш 2:3, 5; 4:38; бо 1Пш 10:5, 10 муқоиса кунед). Дар Ромо ин гуна гурӯҳро пайғамбар Самуил роҳбарӣ мекард (1Пш 19:19, 20) ва, аз афташ, пайғамбар Элишоъ низ ҳамин гуна вазифа дошт (4Пш 4:38; 6:1–3; бо 3Пш 18:13 муқоиса кунед). Чи тавре ки дар Китоби Муқаддас гуфта шудааст, пайғамбарон барои худ хона месохтанд ва асбобҳоро иҷора мегирифтанд, аз ин тахмин кардан мумкин аст, ки онҳо ҳаёти одӣ ба сар мебуданд. Пайғамбарон бисёр вақт якҷоя зиндагӣ мекарданд ва ҳамроҳ хӯрок меҳӯрданд, лекин вақт аз вақт, шояд, ягон нафарашон барои иҷрои вазифааш ба ҷойи дигар мерафт (3Пш 20:35–42; 4Пш 4:1, 2, 39; 6:1–7; 9:1, 2).